

**РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Рівненського обласного
інституту післядипломної
педагогічної освіти

30.06.2026 № 197-од

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної
освіти

«СУЧАСНИЙ УРОК: ОСНОВНІ ВИМОГИ, ТИПИ ТА СТРУКТУРА»

Рівне – 2026

Розробник: Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Паніна Л.А., кандидат історичних наук, доцент кафедри методики викладання і змісту освіти Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

Напрямок підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників щодо організації сучасного освітнього процесу.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904).

Термін дії програми: з 30.06.2026 до 30.06.2031 року.

Рецензенти:

СОЛОВЕЙ Мар'яна, ст. викладач методики викладання і змісту освіти Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

ОВДІЙЧУК Лілія, завідувач кафедри української мови та літератури Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука, кандидат педагогічних наук, доцент

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Сучасна українська школа перебуває в процесі глибоких трансформацій, зумовлених реформою освіти, воєнними викликами, цифровізацією та зміною суспільних запитів. Від педагога сьогодні вимагається не лише ґрунтовне володіння змістом навчального предмета, а й здатність організовувати освітній процес відповідно до принципів компетентнісного навчання, забезпечуючи його результативність, мотиваційний потенціал, безпечне освітнє середовище та орієнтацію на потреби кожного здобувача освіти.

Концепція Нової української школи визначає, що сучасний урок має бути спрямований на розвиток особистості учня, формування ключових компетентностей, необхідних для успішної самореалізації та життя в демократичному суспільстві. Це потребує від педагога вміння проєктувати урок як цілісний педагогічний процес, що ґрунтується на діяльнісному підході, партнерській взаємодії, розвитку критичного мислення, самостійності, творчості та відповідальності здобувачів освіти.

Умови воєнного стану, поширення дистанційної та змішаної форм навчання, активне використання цифрових технологій зумовлюють необхідність переосмислення підходів до організації сучасного уроку. Педагог має гнучко поєднувати традиційні та інноваційні методи навчання, використовувати цифрові освітні інструменти, інтерактивні технології, формувальне оцінювання, а також враховувати психологічний стан, емоційні потреби й рівень навчальної мотивації учнів.

Практика діяльності закладів загальної середньої освіти засвідчує потребу в системному розвитку професійних компетентностей педагогічних працівників, насамперед предметно-методичної, цифрової, комунікативної, оцінювально-аналітичної та проєктувальної. Саме розвиток цих компетентностей забезпечує ефективне планування, проведення й аналіз сучасного уроку відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та сприяють підвищенню якості освітнього процесу.

Програма передбачає оновлення професійних знань і вдосконалення практичних умінь педагогічних працівників щодо проєктування сучасного уроку, добору ефективних методів, форм і засобів навчання, застосування цифрових технологій та формувального оцінювання. Програма сприятиме професійному розвитку педагогів як агентів змін, здатних забезпечувати якісну реалізацію компетентнісного підходу, досягнення очікуваних результатів навчання та ефективне функціонування сучасного освітнього середовища відповідно до нормативних вимог і стратегічних пріоритетів розвитку загальної середньої освіти України.

Цільова група: педагогічні працівники закладів освіти різних типів і форм власності.

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: Особливості реалізації програми: реалізація програми підвищення кваліфікації ґрунтується на компетентнісному, діяльнісному, особистісно орієнтованому, інтегративному та практикоорієнтованому підходах з урахуванням сучасних вимог Нової української школи. Зміст програми спрямований на вдосконалення професійних компетентностей педагогічних працівників щодо проєктування, організації та проведення сучасного уроку, вибору його оптимальної структури, типу, методів, форм і технологій навчання, ефективного використання цифрових освітніх ресурсів, забезпечення активної пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формувального оцінювання та створення безпечного, інклюзивного й сприятливого освітнього середовища.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, очна (з використанням технологій дистанційного навчання).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, необхідних для ефективного планування, проєктування та проведення сучасного уроку відповідно до вимог державних стандартів загальної середньої освіти та Концепції «Нова українська школа», забезпечення якості освітнього процесу, підвищення результативності навчання здобувачів освіти та впровадження сучасних педагогічних практик.

Завдання підвищення кваліфікації:

Ознайомити педагогічних працівників із сучасними підходами до проєктування уроку, його структурою, типологією та вимогами відповідно до компетентнісного підходу й Концепції Нової української школи.

Розкрити роль сучасного уроку як простору для розвитку ключових і предметних компетентностей, критичного мислення, творчості та самостійності здобувачів освіти.

Сприяти формуванню вмінь застосовувати активні та інтерактивні методи навчання (дискусія, кейс-метод, сторітелінг, ігрові технології, STEM-підхід) у структурі сучасного уроку.

Ознайомити слухачів із цифровими технологіями та електронними освітніми ресурсами, що підвищують ефективність, інтерактивність і візуальну привабливість навчального процесу.

Розвинути навички організації кооперативного навчання, педагогічного партнерства та фасилітації групової роботи на уроці.

Сформувати вміння інтегрувати елементи рефлексії в структуру сучасного уроку для забезпечення усвідомленого навчання та самооцінювання учнів.

Сприяти розвитку педагогічної майстерності, креативності й готовності до впровадження інноваційних технологій навчання в освітній процес.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»,

затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року № 1225: предметно-методична компетентність (А2), інформаційно-цифрова компетентність (А3), оцінювально-аналітична (Г3).

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

здатність проєктувати сучасний урок відповідно до його мети, типу та структури, визначати оптимальні форми, методи й засоби навчання;

уміння добирати й ефективно застосовувати активні, інтерактивні та цифрові технології навчання з урахуванням вікових, індивідуальних і когнітивних особливостей здобувачів освіти;

здатність організовувати освітній процес на засадах педагогічного партнерства, співпраці, діалогу та взаємоповаги;

уміння створювати мотиваційне, психологічно комфортне й безпечне навчальне середовище, що сприяє розвитку пізнавальної активності та самостійності здобувачів освіти;

здатність ефективно використовувати елементи сторітелінгу, кейс-методу, ігрових і кооперативних технологій у структурі сучасного уроку;

уміння інтегрувати електронні освітні ресурси, онлайн-платформи та цифрові інструменти для забезпечення інтерактивності, зворотного зв'язку та колаборації під час уроку;

здатність застосовувати STEM-підхід у побудові навчальних занять як засіб формування компетентностей, критичного мислення й практичних навичок здобувачів освіти;

сформованість навичок педагогічної рефлексії, уміння аналізувати ефективність уроку та власну професійну діяльність;

готовність до постійного самовдосконалення, впровадження інноваційних методів і розвитку творчого потенціалу як власного, так і учнівського.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання. Оцінювання результатів навчання в межах програми підвищення кваліфікації здійснюється з метою визначення рівня сформованості професійних компетентностей слухачів. Підтвердження результатів навчання відбувається за умови проходження слухачем від 70% до 100% обсягу програми, що передбачає виконання всіх обов'язкових навчальних завдань та активну участь в офлайн та/або онлайн заняттях.

Для оцінювання результатів навчання використовуються такі інструменти: тестові завдання для перевірки теоретичних знань за темами модулів програми; практичні завдання, що передбачають розроблення фрагментів уроків, дидактичних матеріалів та/або освітніх продуктів із застосуванням сучасних технологій та методик навчання.

Підсумковий рівень навчальних досягнень слухачів визначається за такими критеріями:

виконання тестових завдань із результатом від 70% до 100% правильних відповідей;

актуальність, інноваційність, практична цінність та методична обґрунтованість виконаних практичних завдань, кейсів і мініпроектів;

рівень рефлексивності та професійної активності, що проявляється у здатності до самооцінювання, усвідомленні власного професійного зростання та готовності до впровадження змін у професійну діяльність.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації: свідоцтво (сертифікат) про підвищення кваліфікації відповідно до встановленого зразка обсягом 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Вартість програми: узгоджується додатково (враховуючи кількість слухачів).

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Реалізація програми ґрунтується на засадах науковості, практичної спрямованості, варіативності та професійної доцільності з урахуванням актуальних потреб педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.

Програмою передбачено проведення інтерактивних лекційних занять.

Особливістю практичних занять є аналіз сучасних вимог до уроку, розв'язання професійних кейсів, методичне проектування та моделювання структури уроків різних типів відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та Концепції «Нова українська школа», розроблення фрагментів навчальних занять із доббором ефективних методів, форм і технологій навчання.

Самостійна робота передбачає опрацювання навчально-методичних матеріалів, виконання практичних і тестових завдань, аналіз педагогічних ситуацій та розроблення елементів сучасного уроку.

Підсумкові заходи передбачають складання підсумкового тесту з метою перевірки рівня засвоєння змісту програми та набуття практичних умінь щодо їх застосування на практиці.

Зміст програми складається з 2 модулів та взаємопов'язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту програми, складає 30 год. З них: 8 год. – лекційні заняття, 16 год. – практична робота, 2 год. – самостійна робота, 4 год. – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

	Кількість годин
--	-----------------

Назва навчальних тем	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Сучасний урок у контексті реформування загальної середньої освіти					
Тема 1.1. Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу закладів загальної середньої освіти	2				2
Тема 1.2. Формування безпечного освітнього середовища в умовах війни	2				2
Тема 1.3. Профорієнтація як складова Нової української школи	2				2
Тема 1.4. Можливості для саморозвитку педагогічних працівників	2				2
Тема 1.5. Компетентнісний підхід у системі професійного розвитку педагогічних працівників: можливості та перспективи		2			2
Разом за модулем	8	2			10
МОДУЛЬ 2. Організація та методика проведення сучасного уроку					
Тема 2.1. Структура і планування сучасного уроку		4			4
Тема 2.2. Оцінювання результатів навчання учнів у Новій українській школі			2		2
Тема 2.3. Рефлексія як складова компетентнісного уроку в НУШ: методи, прийоми та інструменти		2			2
Тема 2.4. Мотивація учнів у сучасному освітньому середовищі: виклики та можливості		2			2
Тема 2.5. Реалізація проєктного підходу під час проведення уроку. Залучення ресурсів на втілення навчального проєкту		2			2
Тема 2.6. Компетентнісно-діяльнісний підхід: методи, прийоми та інструменти		2			2
Тема 2.7. Типи сучасного компетентнісного уроку		2			2
Разом за модулем		14	2		18

Підсумкові заходи				4	4
Усього	8	16	2	4	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Сучасний урок у контексті реформування загальної середньої освіти

Тема 1.1. Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу закладів загальної середньої освіти

Нормативно-правові основи реалізації реформи загальної середньої освіти. Мета повної загальної середньої освіти. Державні стандарти повної загальної середньої освіти. Ціннісні орієнтири базової середньої, профільної середньої освіти. Вимоги до обов’язкових результатів навчання. Ключові компетентності. Наскрізні вміння. Загальні та конкретні результати навчання учнів. «Освіта для життя» – комплексна політика системного оновлення змісту шкільної освіти, перезавантаження реформи Нової української школи. Дорожня карта реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025–2030 роки: практичні орієнтири для вчительства.

Типова освітня програма як інструмент формування сучасного освітнього середовища в закладі загальної середньої освіти. Типовий навчальний план. Автономія закладу освіти в організації освітнього процесу. Освітня програма закладу освіти: порядок укладання, погодження та затвердження. Структура освітньої програми закладу освіти. Розроблення навчальної програми на основі модельної навчальної програми. Календарно-тематичне планування. Академічна свобода вчителя в реалізації змісту освіти.

Тема 1.2. Формування безпечного освітнього середовища в умовах війни

Створення безпечного освітнього середовища як одне із першочергових завдань закладу освіти, що має реалізувати право на безпечні та нешкідливі умови навчання під час війни. Законодавче та нормативно правове забезпечення організації безпечного середовища в закладах освіти. Концепція НУШ та положення Конвенції про права дитини стосовно створення безпечного і дружнього до дитини освітнього середовища та наявність чітких процедур реагування/поведінки працівників закладу освіти та відпрацювання правил з учнями.

Безпечний фізичний простір та заходи з адаптації будівлі і приміщень закладу освіти для забезпечення можливості користуватись ними усім учасникам освітнього процесу. Заклад освіти як навчальний ресурс і простір розвитку й співпраці. Принципи функціонування безпечного освітнього середовища в

умовах війни, обладнання укриття та чіткі інструкції його використання: безпечне місце + безпечний дорослий = дитина у безпеці.

Інструменти та засоби навчання поведінки дітей і створення умов для психологічної їх захищеності: навчання емпатії та сприйняття інакшості, обговорення суперечливих питань, надання першої психологічної допомоги, ігрові техніки, відео матеріали. Безперервний процес реагування на нові виклики життя та підвищення кваліфікації педагога з питань особливостей роботи з дітьми ВПО.

Тема 1.3. Профорієнтація як складова Нової української школи

Концепція професійної орієнтації в НУШ, її складові та особливості. Методичні й нормативні засади профорієнтаційної роботи. Цілі, завдання, етапи, форми профорієнтаційної роботи в закладі освіти. Роль взаємодії сім'ї та закладу освіти у професійному самовизначенню старшокласників. Критерії і показники та оцінка ефективності профорієнтаційної роботи в закладі освіти.

Професійне консультування старшокласників. Роль навчальних предметів та освітніх галузей у виборі професії.

Алгоритм вибору професій. Методики діагностування та самодіагностики щодо професійного орієнтування школярів, роль вчителя-предметника, класного керівника, шкільного психолога у виборі подальшої професії учасниками освітнього процесу. Класифікація професій, професії майбутнього. Зарубіжний досвід у впровадженні профорієнтації в освіті. Світовий та державний досвід планування і побудови кар'єри. Навчальні заклади Рівненщини, огляд пропонуванних професій і спеціалізацій для вступу після 9-х та 11-х класів.

Тема 1.4. Можливості для саморозвитку педагогічних працівників

Теоретичні відомості про сутність і значення професійного та особистісного саморозвитку педагога в умовах реформування освіти. Основні напрями саморозвитку: удосконалення професійної компетентності, розвиток емоційного інтелекту, комунікативних та лідерських умінь, формування навичок критичного мислення і самоаналізу.

Форми та інструменти саморозвитку: участь у курсах підвищення кваліфікації, вебінарах, тренінгах, професійних спільнотах, педагогічних майстернях, науково-практичних конференціях, стажуваннях, творчих проєктах. Використання цифрових технологій, онлайн-освітніх платформ і професійних мереж для безперервного навчання. Розробка індивідуальної траєкторії професійного зростання, планування особистісних цілей і шляхів їх досягнення.

Приклади успішних практик саморозвитку педагогів та завдання для самостійного опрацювання. Стипендіальні можливості для стажування педагогічних працівників. Програми міжнародної мобільності для вчителів Erasmus+, eTwinning.

Тема 1.5. Компетентнісний підхід у системі професійного розвитку педагогічних працівників: можливості та перспективи

Компетентнісний підхід як основа професійного розвитку педагогічних працівників, підвищення їхньої професійної мобільності, здатності до адаптації в умовах освітніх змін та готовності до впровадження нових стандартів у професійній діяльності.

Теоретичні та практичні аспекти реалізації компетентнісного підходу в системі професійного розвитку педагогічних працівників закладів освіти в умовах Нової української школи. Сучасні тенденції щодо формування готовності педагогічних працівників до безперервного професійного розвитку, самоосвіти, рефлексії власної професійної діяльності, визначення індивідуальних професійних потреб і побудови персональної траєкторії професійного зростання.

Сучасні підходи до розвитку професійних компетентностей педагогічних працівників, можливості формальної, неформальної та інформальної освіти, інноваційні форми й технології професійного навчання.

Особливості організації та проходження підвищення кваліфікації педагогічних працівників на цифровій платформі «Вектор», можливості вибору програм підвищення кваліфікації, форм і напрямів професійного розвитку відповідно до індивідуальних професійних потреб.

Розвиток здатності педагогічних працівників застосовувати набуті знання та компетентності для вдосконалення освітнього та управлінського процесів, упровадження сучасних педагогічних технологій навчання й виховання, цифрових інструментів та інноваційних освітніх практик.

МОДУЛЬ 2. Організація та методика проведення сучасного уроку

Тема 2.1. Структура і планування сучасного уроку

Нормативно-правові основи сучасного уроку в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти. Компетентнісна освіта на предметному та міжпредметному рівнях засвоєння особистістю конкретних навчальних результатів. Сучасні педагогічні технології. Формування ключових компетентностей засобами міжпредметного і предметного змісту. Наскрізні уміння. Науково-методичні засади сучасного уроку. Особливості сучасного компетентнісного уроку. Типи сучасних уроків. Етапи (модулі) конструювання вчителем уроку з точки зору компетентнісного підходу. Мотивація та рефлексія як умови успішної діяльності учнів. Організація успішної взаємодії та командної роботи на уроці засобами інтерактивних вправ. Підбір педагогічно доцільних методичних прийомів освітньої діяльності відповідно до специфіки навчального предмета.

Оцінювання рівня навчальних досягнень учнів – одна з найважливіших складових сучасного уроку. Критерії та стандарти оцінювання. Алгоритм аналізу та самоаналізу уроку.

Моделювання освітньої діяльності вчителя та учня. Конкретно сформульовані цілі як очікувані результати сформованості компетентностей. Проектування освітньої діяльності здобувачів освіти, створення освітніх та

громадянсько значущих проєктів в освітньому процесі. Створення технологічного паспорту проєкту.

Створення сучасної моделі уроку. Поняття технологічної карти уроку. Конструювання технологічної карти вчителя та учня. Основні компоненти технологічної карти уроку. Використання методів, технік, прийомів, інструментів на кожному етапі уроку.

Тема 2.2. Оцінювання результатів навчання учнів у Новій українській школі

Види та форми оцінювання результатів навчання здобувачів освіти. Розроблення завдань для оцінювання результатів навчання учнів на компетентнісній основі.

Оцінювання та оцінка. Принципи оцінювання. Вимоги законодавства до академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів, механізми її забезпечення. Функції та форми оцінювання. Об'єкти оцінювання: ключові компетентності, наскрізні вміння, результати навчання.

Основні види оцінювання: формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація. Критерії та шкали (підходи) оцінювання. Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти. Свідоцтво досягнень.

Практика та інструменти оцінювання. Поточне й підсумкове оцінювання. Таксономія навчальних цілей.

Особливості оцінювання учнів з особливими освітніми потребами. Зв'язок оцінювання з індивідуальною програмою розвитку (ІПР). Самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів. Вимоги до роботи педагога з формування свідоцтв досягнення.

Тема 2.3. Рефлексія як складова сучасного уроку: прийоми та методи рефлексії

Рефлексія та її місце в сучасній педагогіці. Рефлексія як складова успіху сучасного уроку в Новій українській школі. Методика проведення рефлексії, її використання на різних етапах уроку. Класифікація педагогічної рефлексії: за змістом, формою діяльності та функцією. Види рефлексії за функціональним змістом. Рефлексія настрою та емоційного стану як вид рефлексії для створення позитивного настрою, емоційного контакту та перевірки емоційного стану учнів.

Рефлексія діяльності як можливість осмислення способів та прийомів роботи з навчальним матеріалом. Рефлексія змісту навчального матеріалу як можливість виявлення рівня усвідомлення змісту вивченого. Вправи, прийоми роботи та ресурсні матеріали для проведення різних видів рефлексії. Етапи формування рефлексивних навичок учнів. Рефлексія як спільна діяльність учителя та учнів для забезпечення якості та ефективності освітнього процесу.

Тема 2.4. Мотивація учнів у сучасному освітньому середовищі: виклики та можливості

Мотивація як фактор впливу на ефективність навчання, успішність освітнього процесу. Фактори формування позитивної стійкої мотивації учнів до вивчення літератури. Мотивація як педагогічна категорія. Структура мотивації. Поняття «мотив» та «мотивація». Типи мотивації: внутрішня та зовнішня. Поняття «стимулу» та «потреби». Мотивація 2.0: злет і падіння. Особистісний та ситуаційний чинник.

Види мотивів навчання та стимулів навчання. Демотивація та її причини. Модель поведінки вчителя на уроці при досягненні позитивної мотивації в учнів. Мотиваційна поведінка. Мотивований учень. Причини пасивності учнів.

Використання інноваційних технологій як фактору підвищення функції мотивації навчання. Рекомендації щодо створення мотиваційних моментів уроку. Мотиваційні вправи.

Тема 2.5. Реалізація проєктного підходу під час проведення уроку. Залучення ресурсів на втілення навчального проєкту

Теоретичні відомості про види ресурсів, необхідних для реалізації навчального проєкту: матеріальні, фінансові, інформаційні, людські та організаційні. Основні етапи планування ресурсного забезпечення проєктної діяльності. Джерела залучення ресурсів: внутрішні (ресурси закладу освіти, власні напрацювання педагогів і учнів) та зовнішні (громадські організації, місцева влада, бізнес-структури, грантові програми, благодійні фонди). Формування партнерств і міжінституційної співпраці задля підтримки освітніх ініціатив. Використання сучасних інструментів пошуку грантів, краудфандингових платформ і соціальних мереж для комунікації з потенційними донорами та партнерами. Приклади успішного залучення ресурсів для навчальних проєктів різного рівня. Завдання для самостійного опрацювання з планування ресурсів для власного навчального проєкту.

Тема 2.6. Компетентнісно-діяльнісний підхід: методи, прийоми та інструменти

Організація освітнього процесу на основі діяльнісного підходу. Компетентнісний потенціал діяльнісних методів навчання. Роль компетентнісно-діяльнісного підходу у формуванні цілісної особистості. Основні характеристики компетентнісно-діяльнісного підходу як запорука якісного освітнього процесу і взаємозв'язок зі сферами розвитку дитини. 8 Взаємозалежність компетентнісно-діяльнісного підходу та розвитку мотивації учнів до навчання.

Шляхи та інструменти втілення компетентнісно-діяльнісного підходу. Проєктна діяльність як спосіб реалізації компетентнісно-діяльнісного підходу.

Умови успішної реалізації компетентнісно-діяльнісного підходу в базовій школі. Професійні ролі вчителя. Рефлексія та професійний саморозвиток учителя.

Тема 2.7. Типи сучасного компетентнісного уроку та його структура

Нормативні документи щодо основних форм організації освітнього процесу та типів уроку. Типи компетентнісного уроку: формування компетентностей, розвитку компетентностей, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей, корекції основних компетентностей, комбінований урок. Нетрадиційні форми освітнього процесу: екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки тощо. Навчально-практичні заняття, їх специфіка. Заняття-практикуми: мета завдання, дії учнів.

Академічна свобода вчителя у виборі форм і методів навчання. Структура і моделі компетентнісного уроку. Формулювання мети та очікуваних результатів освітнього процесу.

Структура уроку за технологією формування та розвитку критичного мислення. Моделі уроку-майстерні, уроку в проєктній технології.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Проаналізувати структуру сучасного уроку та розробити план уроку відповідно до вимог державних стандартів загальної середньої освіти і Концепції «Нова українська школа».

2. Розробити фрагмент сучасного уроку із застосуванням компетентнісно-діяльнісного підходу, сучасних методів і цифрових освітніх інструментів.

3. Створити завдання для формувального оцінювання та рефлексії здобувачів освіти відповідно до очікуваних результатів навчання.

4. Добрати методи й прийоми мотивації та розвитку критичного мислення здобувачів освіти під час проведення сучасного уроку.

5. Провести самоаналіз сучасного уроку, визначити напрями вдосконалення.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Здійсніть порівняльний аналіз традиційного та компетентнісно орієнтованого уроку. Визначте їхні особливості, переваги та можливості реалізації в умовах Нової української школи.

2. Які сучасні підходи до планування уроку забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених державними стандартами загальної середньої освіти?

3. Проаналізуйте особливості застосування формуального оцінювання на різних етапах сучасного уроку. Які інструменти є найбільш ефективними?

4. Розкрийте роль мотивації та рефлексії в організації сучасного уроку. Які методи й прийоми доцільно використовувати для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти?

5. Охарактеризуйте можливості використання компетентнісно-діяльнісного підходу, сучасних педагогічних технологій і цифрових інструментів під час проведення уроку.

6. Проаналізуйте способи розвитку критичного мислення здобувачів освіти на сучасному уроці. Наведіть приклади методів і прийомів, які можна застосувати у власній педагогічній практиці. 7. Розкрийте особливості проєктування сучасного уроку з урахуванням його типу, структури, освітніх цілей та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 30.06.2026).

2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 30.06.2026).

3. Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти:

постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898: станом на 02.09.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/898-2020-п> (дата звернення: 30.06.2026).

4. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.02.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 20.06.2026).

5. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 20.06.2026).

6. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://surl.lu/fnzntl> (дата звернення: 28.06.2026).

7. Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти: наказ МОН України від 09.08.2024 № 1120. URL: <https://surl.li/emjekn> (дата звернення: 30.06.2026).

Основна література

1. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи. – Київ : К.І.С., 2020. – 112 с.

2. Горошкіна, О. М., Доротюк, В. І. Компетентнісно-орієнтоване навчання: сутність, форми і методи. Київ: Педагогічна думка, 2022.

3. Компетентнісно орієнтоване навчання, сутність, форми і методи: навчальний посібник / О.М. Горошкіна, В.І. Доротюк та ін. К.: Педагогічна думка, 2022. 221 с.

4. Савченко, Н. П. Навчальні технології та інноваційні методи у школі. – Київ: Освіта, 2021.

5. Савченко О. Я., Дидактика загальної середньої освіти: глибинне засвоєння знань та компетентнісний розвиток учнів / О. Я. Савченко. Київ : Грамота, 2023. 512 с.

6. Шпак, В. Технологія розвитку критичного мислення: інформаційно-методичний посібник для вчителів. 2023

Додаткова література

1. Андрієвська, В. М. Компетентнісно орієнтоване навчання: сучасні підходи та технології. Київ: Педагогічна думка, 2020. 168 с.

2. Карташова, Л. А. Інноваційні педагогічні технології у професійній діяльності вчителя. Херсон: Олді-плюс, 2021. 176 с.

3. Литвиненко, С. В. Педагогічні технології компетентнісного навчання. Київ: Академвидав, 2020. 184 с.

4. Публікації Українського інституту розвитку освіти. URL: <https://uied.org.ua/publikaczii/> (дата звернення: 28.06.2026).

5. Слушний О. Інноваційні освітні технології в діяльності вчителя ХХІ століття / О. Слушний // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Науковий журнал / МОН України, Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка; Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. № 2 (106). С. 150–159.